

.....May quá! Tí n a thì bi t đâu bây gi dân Vi t đ u gi ng Ch Linh c !?

“... Đá v n tr gan cùng tu nguy t
M c còn cau m t v i tang th ng
Nghìn năm g ng cũ soi kim c
C nh đ y ng i đây, lu ng đ n tr ng”
(Thăng Long Hoài C - Bà Huy n Thanh Quan)

□ **L i m đ u:**

Đ ng t n ph i có đ c hai m t m i tr n v n và có giá tr . Hai m t m t này luôn luôn quay v hai h ng khác nhau và không th gi ng nhau... Có nh v y m i là đ ng t n!

Cu c đ i cũng v y có khác chi đ ng t n: Cũng có hai m t ng ph n nhau. M i cá nhân chúng ta tùy theo hoàn c nh, kinh nghiệm và kiến th c nhìn cu c đ i m t cách khác nhau (nh nhìn đ ng t n). Bài v t này trình bày nh n xét c a ng i v t v b m t th hai lo i “không chân, không th n, không m ” c a cu c đ i mà ít ng i trong chúng ta quan tâm... Nh ng th t oái oăm... Nh ng cái mà chúng ta không quan tâm m i là cái đ làm cu c đ i chúng ta v t v (?) (“What you do not know may hurt you!”)

□

T ng th ng M sau khi nh m ch c vài tháng là nhan s c thay đ i th y rõ: da nh n, tóc b c, ng i s xác tàn t nhìn già x m h n đi... Ng i l i, th i bu i này, làm lãnh t vi xi k cũng x ng và nh n h ; trông ai cũng béo đ y ra, da m t căng bóng. Ngoài vi c ng i đ m “ki u h i” do m y “khúc ru t ngàn đ m” (đ i l ai là nhóm ng i “ph n đ ng” Bác sĩ cũng có, Giáo s đ i h c cũng có, th c t c , th giữa móng móng tay cũng có... làm vi c t sáng s m t i t i m t c ngày th b y và ch nh t... đã c m c i ch t chịu đ u đ n g i v n c), không có vi c gì khác quan tr ng đ làm đ n ph i toát m hôi, cho nên ngay sau khi đ i h i v t c u yêu n c h p m t t i Hà n i tháng 11/2009 v a h màn, thì truy n thông vi xi, t trang đ n t “t i cao” c a đ ng c ng s n Vi t nam đ n hàng trăm các t báo l trong n c, đ ng lo t ca bài c x ng cho cái ngày h i l n k ti p s p t i g i là “Ngàn năm Thăng Long” vào mùa thu năm 2010 này cũng l i “Hà l i” (ch i Vi t Nam bây gi còn ch nào t t h n đ “l i” n a?!) □

Dân Vi t h i ngo i t n n c ng s n, nh t là đám v t c u trí th c yêu n c đã có ng i t ng v i v bám càng tr c thăng M Ng y v t l h m r i đã đ n h p m t t Hà n i, t m th i h y c bình tĩnh ngh x h i l y l i s c cái đã, ch a c n ph i v i hoan h v tay tán th ng, tung hô.. ho c l i s a s n mua s n vé máy bay xin “visa” đ t nh đ tr l i Hà N i ch p nh và đ ng ca “bis bis” bài “nh có bác h trong ngày vui...” Nè nè! Tr c khi đi mua vé máy bay thì xin làm ph c nh cái “quy lu t muôn đ i:” “...hãy nhìn k nh ng gì vi xi làm” ghen các bác!

Th c ra “quy ho ch” ngày k ni m v i b n s c l ch s này đã đ c chú th chích thu c s t rét r ng kiem t t ng vi xi Nguy n T n Dũng “gi i trình” kh i mào tr c k h p th 3 c a Qu c h i khóa XII t ngày 29/05/2009 qua “bài nói” v k h ach m r ng Hà n i đại khái nh sau:

“... đ a th c a Hà n i t a vào đ y núi Ba vì và h ng ra sông H ng. Hà n i s s luôn gi đ c th ‘r ng cu n h ng i’ t n h ng ‘nhìn sông t a núi;’ n i đ c giá tr khoa h c và ngh

thu t trong l ch s hình thành và phát triển đô thị Việt Nam là luôn gắn môi trường sống của con người và môi trường sống nh quan thiên nhiên, đó cũng là xu hướng phát triển bền vững nhưng mà nước ta cũng như các quốc gia trên thế giới đang hướng tới.

Ồy! “Cố lỗi” của “bài nói” nghe thật “đắt phát” y như tên là SAM, do Liên Xô (lúc còn vĩ đại) vì n tr, gia tr i t i m t c a Hà Nội b n v t lên máy bay “cánh c p cánh xòe” F111 của đ qu c M thu nao “chng M c u n c!” Tài thật!

Có một ông b n già c c h i tôi:

“Anh qu n, đ c báo và xem tin t c nhi u v y ch anh có bi t gì v chuy n th chính Nguy n T n Dũng h i còn làm “part time” du kích xã R ch Giá đã h c hàm th thu t phong th y h i nào v y hà??? Ch d a vào đâu mà th chính nói miên man thao thao b t tuy t chuy n ‘th đ t, h ng sông h ng núi’ nh th y phong th y gi ng sách phong th y giáo khoa th ?!”

H i thì d mà tr l i th t không d ! Tôi bí quá, đành ph i tr l i một cách b láo b ng cách m n theo l i kh o c u r t siêu vĩ t c a văn hào Tú Gàn - L Giang là:

“Thì theo ‘tài li u m t c a vi xi (?)’ ch còn ở đâu n a cha n i!”

(nên bi t me-x Tú gàn không ch u ti t l là làm cách nào mà ông Tú ta có “tài li u m t c a vi xi?” Ông Tú đ đ c g a t ý đoán là ông Tú làm cách nào bi t / có “tài li u m t c a vi xi?”) Tr l i c a tôi cái “ki u ngáp ph i ru i” mà xem ra l i có “c s !” Đúng v y. Theo “tài li u m t c a vi xi” thì th chính đã th m nhu n đ o đ c “C t & Dán” (Cut & Paste) của H ch t ch nên đã cu m ý bài “Chi u d i đô” (“Thiên đô chi u”) của Vua Lý Thái T ban hành vào mùa Thu Tháng 7 (?) năm Canh Tu t 1010 ra l nh d i đô c a n c Đ i C V i t t hành Hoa L v thành Đ i La (sau đ i tên thành g i là Thăng Long) nh sau:

(trích nguyên văn)

“... Hu ng chi thành Đ i La, đô cũ c a Cao V ng (t T t đ s Cao B n), g a khu v c tr i đ t, đ c th “ **r ng ch u h ph c**” (“long bàn h c chi th ”), chính gi a nam b c đông tây, t n nghi núi sông sau tr c. Vùng này m t đ t r ng mà b ng ph ng, th đ t cao mà sáng s a, dân c không kh th p trng t i tằm, muôn v t h t s c t i t ph n th nh. Xem kh p n c V t đó là n i th ng đ a, th c là ch t h i quan y u c a b n ph ng, đúng là n i th ng đô kinh s mãi muôn đ i...”

(ng ng trích)

M t đ i m r t đ c bi t c n chú ý ở đây là vua Lý Thái T (Lý Công U n) nói v Thăng Long là nói v đ t “R ng ch u H ph c” (“Long bàn H c”) v i ý nghĩa r t uy nghi và đ y b n s c dân t c; trong khi th chính đ o nhà ta vì mu n l y lòng đàn anh Trung quốc vĩ đ i nên c o s a thành “R ng cu n H ng i” (“Ng a H tàng Long – Crouching Tiger, Hidden Dragon”) theo tên m t cu n phim võ hi p c a các chú ba Lý An Hongkong làm và do xì th u Châu Nhu n Phát, và các thím x m D ng T Qu nh và Ch ng T Di đóng m i đây v các võ phái t u th i đ i nhà Thanh bên Trung qu c! Th t là x u h . R ng thì ph i bay trên cao m i oai nghi; ch r ng

cu n thì ch ng khác gì m t con giun con b ng nh a, m t con r n b ng cao su, đ ch i c a tr con; H ph i xông xáo ch y r t m i ch h ng i thì ch có n c h que (tàn t t) hay h hát xi c b b t bu c ph i ng i trên gh ch theo l i ch d y k t p c a quan th y Trung qu c đang bên c nh c m que đ n trong tay...

Ch a h t. Ngày 1 tháng 8 năm 2008, ch t ch qu c h i Nguy n Phú Tr ng (cũng là y viên đ ng hàng th 3 c a b chính tr trung ng) đã nói v t đuôi theo th chích Nguy n T n Dũng (cho nó có v n i b đ ng ta đã th t “nh t trí”) trong m t phiên h p v vi c “th ng nh t” (sát nh p) “H i đ ng nhân dân” Hà Tây vào “H i đ ng nhân dân” thành ph Hà N i nh sau:

“... Hà N i m r ng ch ng nh ng v n gi đ c cái th ‘r ng cu n h ng i,’ t n h ng ‘nhìn sông t a núi’ nh ‘cha ông x a’ đ nh h ng mà còn nâng cái th ‘ y’ lên m t t m vóc m i...”

Trung ng đ ng ta lãnh đ o nh t trí th t đ y!

Ngôn t c a vi xi t x a đ n nay v n th t là ‘thoát’ v cái m ng nói ng c. Ch ng h n, t s l m đ ng các ch “đ m b o,” “tri n khai,” “l c tóm,” “ki m tìm,...” đ n nh ng cách nói ngu c ng o c a các y viên trung ng đ ng cs nh Nguy n Minh Tri t (“con L c, cháu H ng”), bi gi Nguy n Phú Tr ng (“cha ông x a”)...

Các cán b c p cao nh t trong đ ng cs tr c đây v n ra r rao gi ng ch nghĩa Mác-Lê vô th n l i; hôm nay đ p tr i b ng nhiên đ ng lo t lên ti ng tin t ng vào thu t phong th y và bàn lo n lung tung v phong th y thì ph i có chuy n đ chúng ta l u tâm. Các vua chúa Trung Hoa và Vi t Nam tr c đây d a vào thu t phong th y đ tìm nh ng vùng đ t t đ p cho vi c đóng đô ch vì m t lý do t i h u là “mu n cho tri u đ i phong ki n c a h kéo dài;” ch không nh t thi t ph i vì s no m hay c ng th nh c a dân t c...

L ch s cho th y các tri u đ i quân ch phong ki n c a Vi t Nam đóng đô Thăng Long đ u m nh gi i (nh ng dân v n kh rách áo ôm!). K t Lý Công U n (1010) và Nhà Lý tr vì thiên h đ c 216 năm; K ti p Nhà Tr n đ c 175 năm; Nhà Lê (tính c th i Lê th nh và Lê m t) đ c 356 năm; Riêng Nhà Nguy n vì đã l p căn c đ a Thu n Hóa t th i Nguy n Hoàng (và h Tr nh / vua Lê đã đóng đô Thăng Long m t đ t r i!) cho nên ch n Phú Xuân (Hu) làm kinh đô... nh ng cũng nên bi t sau đó, Nhà Nguy n đã không quên Thăng Long d dàng đâu! Th t ra, Nhà Nguy n đã không đ cho Thăng Long yên n... Gia Long khi th ng nh t Vi t Nam và lên ngôi năm 1802, đã ch n Hu là kinh đô. Gia Long cho r ng Thăng Long không còn là kinh đô vua n nên đã th nh t cho san b ng nhi u thanh quách c a Thăng Long (năm 1805) vì không mu n thành Thăng Long to l n h n kinh đô Hu; th nhì (cũng vì Thăng Long không còn là kinh đô cho nên) Thăng Long không đ c dùng bi u t ng “r ng,” m t linh v t tr ng tr ng cho v ng quy n c a nhà Nguy n; Gia Long bèn, trên văn t , đ i tên ch Hán c a Thăng Long () nghĩa là “r ng bay lên” (nh ghi l i theo gi c m c a Lý Công U n năm 1010) thành ra ch đ ng âm “Thăng Long ()” nh ng l i có nghĩa là “th nh v ng lên.” Tên đ ng âm Thăng Long () này t n t i đ n năm 1831 (Minh M ng năm th 12), khi Minh M ng ra chi u ch b h n tên “Thăng Long” (còn g i là “B c Thành” đ i tri u Tây S n; vì Tây S n cũng l y Phú Xuân làm kinh đô) và thay tên, l p ra T nh “Hà N i.”

Có r t nhi u tranh lu n v ý nghĩa c a 2 ch “Hà N i.” Nhi u nhà kh o c u cho r ng n u đ t

tên “Hà Nội” vì d a trên v trí đ a lý c a Hà Nội – nghĩa là đen là “bên trong sông” – thì ch ng có nghĩa gì là c b i vì xét k trên b n đ , ch có sông Nh (sông H ng) c a T nh Hà Nội cũ (th i Minh M ng) là ranh gi i ; còn l i sông Hát (m t khúc c a sông Đáy) và sông Thanh Quy t (cũng là m t khúc c a sông Đáy) không ph i là ranh gi i... có nghĩa là th c đ a Hà Nội không n m k p gi a các con sông.

Trong “Trung văn đ i t đ i n” (t p 19 trang.103 – xu t b n Đ ài B c năm 1967) có vi t “Hà Nội” là tên m t qu n đ c đ t t đ i Hán (202 Tr c Công Nguyên - 220 Sau Công Nguyên) n m phía B c Sông Hoàng Hà. S ký c a T Mã Thiên (“H ng Vũ K”) có ghi đ a danh gi i là “Hà Nội” và theo kèm l i chú gi i:

“Kinh đô đ v ng th i x a ph n l n phía Đông Sông Hoàng Hà - cho nên các vùng đ t phía B c Sông Hoàng Hà gi i là Hà Ng i.”

Có th Minh M ng đã ch n tên gi i Hà Nội, m t tên h t s c bình th ng đ thay tên gi i Thăng Long đ y b n ch t l ch s Vi t nam, thành m t tên gi i m i Hà Nội này, có th đ gi i thích đây là “đ t Kinh đô các đ v ng th i x a,” nh m m c đích xoa d u nh ng đ i u d ngh trong dân gian v vi c đ i tên “Thăng Long.” Chính cách đ t tên đ t “d a theo sách cũ” đã l i đ c l p l i sau này, vào năm 1888. “Thành Hà Nội” và ph c n tr thành nh ng đ a c a th c dân Pháp, t nh l Hà Nội ph i chuy n t i Làng C u Đ (thu c Huy n Thanh Oai, Ph Hoài Đ c). Th y c n có m t tên t nh m i. Ng i ta (quan l i Vi t Nam làm vi c cho Tây) đã đ a vào m t câu trong sách M nh T (L ng Hu V ng, th ng, 3)

“Hà Nội m t mùa, thì đ a dân đó v Hà Đông, đ a thóc đ t này v Hà Nội, Hà Đông m t mùa cũng theo phép đó.”

Theo câu này, T nh Hà Nội có tên t nh m i là Hà Đông, tuy r ng t nh này n m phía Tây Sông Nh . Đúng v trí đ a lý, thì Hà Đông (n m phía Tây sông Nh) ph i đ c đ t tên là Hà Tây m i đúng (!) Th t r c r i nh c đ u mà vô b ...

Cái tên gi i và s thay đ i tên gi i c a Thăng Long qua th i gian đã l m c m vô duyên nh v y mà v n đ phong th y c a Thăng Long cũng l m c m không kém! Ông “Th y” phong th y Thiên Đ c nh n xét là th chích nhà ta chích l n ch , nói nh m:

(trích nguyên văn l i “th y” Thiên Đ c)

“... theo sách v khoa phong th y, h m khi nói t i th ‘r ng cu n h ng i’ mà ch có đ c p đ n ‘r ng ch u h ph c...’

Nguy n T n Dũng nói v phong th y th ‘r ng cu n h ng i’ thì đây là th tán gia b i s n đ a đ n h u qu ph i đi ăn xin... Th t v y, ‘R ng cu n’ là r ng ng hay r ng b nh; ‘H ng i’ là H què hay l i t? Th h i cai qu n m t n c mà đ a và th ‘r ng b nh h què’ thì ch c ch n ph i đi ăn mày...”

(ng ng trích)

Ngàn năm Thăng Long...

Tác Giả: Trn Văn Giang

Thứ Ba, 27 Tháng 4 Năm 2010 06:11

Riêng cá nhân tôi chđ a hđ đđ c cái may mđ n hđ c phong thđ y “chính quy” hay phong thđ y hàm thđ , cho nên không dám lđ m bàn vđ phong thđ y Thăng Long. Tôi chđ đđ c lđ ch sđ rđ i ghi lđ i nhđ n xét nhđ sau:

Vđ phđ đ ng diđ n đđ a thđ chiđ n lđ đ c mà các vua phong kiđ n và các nhà lãnh đđ o vi xi cđ xúy là đđ t quý đđ a có núi cao sông sâu, nđ i có thđ bđ n vđ ng tđ i hàng vđ n năm (?); tôi thđ y sđ cđ xúy này có nhiđ u lđ hđ ng cđ n phđ i làm sáng tđ ... hay nói ngđ n lđ i, đây (Thăng Long) chđ là mđ t miđ ng đđ t bđ ng, mđ t vđ trí chiđ n lđ đ c bđ t lđ i cđ vđ thđ y lđ n bđ ... các vua, chúa, tđ đ ng võ Viđ t Nam muđ n giđ Thăng Long bđ ng quân sđ đđ u thđ t bđ i mđ t cách thđ m, xđ u hđ làng nđ đ c...

Thđ t vđ y. Thăng Long nđ m trđ trđ i giđ a đđ ng bđ ng bđ c phđ n... soi bóng sông Hđ ng (sông Nhđ) không phđ i là mđ t chđ đđ phòng thđ mđ i khi bđ các lđ c lđ đ ng “thù đđ ch” tđ n công Thăng Long... Nói cách khác, tđ t cđ các chiđ n đđ ch quân sđ tđ n công vào Thăng Long kđ tđ sau năm Canh Tuđ t 1010 (năm Lý Công Uđ n chđ n Thăng Long làm kinh đđ) đđ u thành công thđ t đđ dàng nhđ lđ y đđ vđ t trong túi ra. Ngđ đ i cđ m quyđ n đ Thăng Long bđ Thăng Long chđ y dài dài - ngođ i trđ mđ t lđ n duy nhđ t: Đó là lđ n xâm lăng thđ hai cđ a quân Nguyên (Mông Cđ) tđ n công vào Thăng Long năm 1288; lđ n này quân Nguyên bđ Trđ n Hđ ng Đđ o đánh tan trong trđ n Bđ ch Đđ ng.

Sau đây xin lđ n luđ t đđ c lịch sđ và chép lđ i các chiđ n đđ ch quân sđ nhđ m vào Thăng Long theo thđ tđ thđ i gian kđ tđ năm 1010:

- Năm 1257, Hđ Tđ t liđ t sai tđ đ ng Ngđ t Lđ đ ng Hđ p Thai (Wouleangotai) đem quân Nguyên sang xâm lăng Viđ t Nam lđ n thđ nhđ t. Quân Nguyên tiđ n thđ ng vào Thăng Long nhđ chđ không ngđ đ i. Vua Trđ n Thái Tông phđ i bđ Thăng Long chđ y ra Hđ ng Yên. Nhđ ng cũng may cho vđ n nđ đ c Viđ t Nam, quân Nguyên phđ n thì thiđ u lđ đ ng; phđ n thì quá mđ t mđ i vì phđ i đánh trđ n liên tđ c trên mđ t đđ a bàn quá rđ ng lđ n (cđ Á châu và Âu châu), đã tđ ý bđ Thăng Long rút quân vđ tđ u.

- Năm 1288 (Nên chú ý! Đây là mđ t ngđ ai lđ !) quân Nguyên đđ đ i sđ chđ huy cđ a Thát Hoan đã tđ n công vào Viđ t Nam lđ n thđ hai. Vua Trđ n Nhân Tôn lđ n này bđ Thăng Long chđ y nào Thanh Hóa; nhđ ng Trđ n Hđ ng Đđ o đđ lđ i giđ Thăng Long và đánh tan quân nguyên đđ Bđ ch Đđ ng Giang.

- Năm 1370 vua Trđ n Nghđ Tông lên làm vua trong hoàn cđ nh tranh chđ p nđ i bđ rđ t kđ ch liđ t. Lđ i đđ ng sđ rđ i ren chính sđ cđ a nhà Trđ n, vua Chiêm Thành là Chđ Bđ ng Nga dùng thđ y đđ o kéo quân vào thđ ng Thăng Long. Vua Nghđ Tông phđ i bđ Thăng Long chđ y sang Bđ c Ninh lánh nđ n. Quân Chiêm Thành vào Thăng Long đđ t phá cung đđ n, cđ đ p sđ ch châu báu, bđ t đàn bà con gái đem vđ Chiêm Thành.

- Năm 1378 Chđ Bđ ng Nga hình nhđ không có chuyđ n gì làm. Không có lý do gì chính đđng hđ n là thđ y đđ ăn muđ n vào Viđ t Nam cđ đ p phá thêm cđ a cđ i; và nhân tiđ n bđ t thêm mđ t ít đàn bà con gái Viđ t Nam trđ ng trđ o vđ Chiêm Thành làm vđ t giđ i trí, lđ i theo thđ y đđ o mđ t lđ n nđ a đánh vào Thăng Long. Quân ta chđ ng cđ không nđ i phđ i bđ ngđ Thăng Long cho quân Chiêm tha hđ cđ đ p phá tùy hđ !!!

Ngàn năm Thăng Long...

Tác Giả: Trn Văn Giang

Thứ Ba, 27 Tháng 4 Năm 2010 06:11

- Năm 1390 Chō Bōng Nga lị quen ăn, đem 100 chiế n thuyế n đánh Thăng Long; nhō ng lị n này xui cho Chō Bōng Nga. Có ngō i bō y tōi cō a Chō Bōng Nga phō n bō i, chō y qua hàng quân nhà Trn và chō đi m chiế n thuyế n cō a Chō Bōng Nga. Tōō ng Trn là Trn Khō c Chân cho tō p trung tō t cō hō a lō c bō n vào mō t chiế c thuyế n đó. Chō Bōng Nga đang bō n “bō ng em” thì tō trn; Chō nō u không Thăng Long lō i bō quân Chiêm Thành đi ra đi vào Thăng Long cō p phá đō nhō đi chō 3 lō n trong vòng 20 năm. (May quá! Tí nō a thì bi t đōu bōy giō dân Vi t đōu giō ng Chō Linh cō !?)

- Năm 1786 Nguyō n Huō đem quân tō Phú Xuân ra đánh Trn Khō i Thăng Long. Trn Khō i bō Thăng Long chō y trn; sau đó bō bō t và bi giō t. Nguyō n Huō chō m đō t cái giō i là “Chúa Trn đōng ngoài” năm này. Nguyō n Huō đō bō tōō ng là Nguyō n Hō u Chō nhō lō i Bō c Thành (Thăng Long) và rút quân vō Phú Xuân.

- Tōi năm 1787 Bō cThành, Nguyō n Hō u Chō nhō lō ng hành cō xō nhō chúa Trn. Nguyō n Hō u Chō nhō đō nh xō ng vōō ng. Nguyō n Huō sai tōō ng Vũ Văn Nhō m ra đánh Nguyō n Hō u Chō nhō Thăng Long. Vũ Văn Nhō m tō n quân vào Thăng Long cũng nhō đi chō Cō u Ông Lãn... bō t sō ng và xé xác Nguyō n Hō u Chō nhō tōi chō. Vua Lê Chiêu Thō ng hoō ng sō bō Thăng Long chō y sang tō u cō u cō u vua nhà Thanh; và lō y xin vua Thanh dùng quân tō u đō a mình trō lō i ngai vàng Vĩt Nam (?)

- Năm 1788 lōi đō n lōō t Vũ Văn Nhō m có ý xō ng vōō ng Bō c hà. Nguyō n Huō phō i đem quân ra Bō c lō n thō hai. Chō trong vòng 10 ngày là đem quân Nguyō n Huō vào đō n Thăng Long và giō t Vũ Văn Nhō m. Nguyō n Huō trao quyō n cai quō n Bō c Thành cho Đōi tō mã Ngô Văn Sō rō i đem quân trō vō Phú Xuân.

- Cuōi năm 1788, Tôn Sĩ Nghō chō huy 20 vō n quân Thanh đem theo Lê Chiêu Thō ng tō n vào Thăng Long. Vì quân Thanh quá đōng và thō quá mō nh, quân Tây Sō n phō i bō ngō Thăng Long chō y vō Tam Đōi p và cho ngōō i vào báo cho Nguyō n Huō Bō Phú Xuân.

- Đōu năm 1789, trong vòng có 5 ngày Vua Quang Trung Nguyō n Huō đem 10 vō n quân Tây Sō n (bō ng đōng mō t nō a sō quân Thanh) đánh tan tành không còn manh giáp 20 vō n quân Thanh đōng Bō Thăng Long và các vùng phō cō n.

Đó là lō ch sō cō a “Ngàn năm Thăng Long” qua các tō n công quân sō cō a quân Tō u, quân Chiêm Thành và quân Vi t... vào Thăng Long. Bōy giō hōy cùng nhau nhìn vào chi ti t sō vi c Thăng Long thō t thō vào tay Thiō u tá Pháp Garnier và sō chō ng trō cō a Tō ng Đō c Thăng Long Nguyō n Tri Phōō ng (năm 1873) đō rō i không khō i bùi ngùi và thō c mō c: “Sao quân ta đánh Bō quá vōy? How could that be?”

Chính sō cō a ta ghi lō diō n tō n bi hùng cō a sō kiō n lō ch sō Nguyō n Tri Phōō ng mō t thành Hà nōi nhō sau:

“Năm 1862, Nguyō n Tri Phōō ng đōō c trō u đĩnh Huō cō ra Bō c làm Tō ng thō ng Hō i An vō và bō n doanh (bō chō huy) cō a Nguyō n Tri Phōō ng đō t tō i Hà Nōi (Thành Thăng Long).

Năm 1873 nhân vō tên lái buôn ngōō i Pháp tên Jean Dupuis (ta đō ch là Đō Phō Nghĩ) có

nhieu thái đ và hành đ ng r t h ng hách, x c x c B c nh đòi t do di chuy n buôn bán (súng, mu i và than đá) t v nh B c ph n lên đ n Vân Nam Trung Hoa. Y còn t ti n b t giam quan quân ng i Vi t đem xu ng t u; xé và thách th c b cáo c a T ng Đ c Nguy n Tri Ph ng. Trong khi Nguy n Tri Ph ng còn đang xoay s tìm cách gi i quy t v n đ Đ Ph Nghĩa thì Soái b Nam K đã phái Thi u tá Francis Garnier đem quân ra Hà N i vi n c đ dàn x p, b o v quy n l i c a công dân Pháp nh ng th c s là quân c a Garnier s ph i h p v i Dupuis đ uy hi p Hà N i.

Ngày 20 tháng 11 năm 1873, quân Pháp ch huy b i Garnier ‘đánh úp’ thành Hà N i. M c dù Nguy n Tri Ph ng đã ch huy ch ng tr quy t li t nh ng vì binh y u, vũ khí thô s kém c i nên quân Pháp chi m đ c thành. Con trai Ông là phò mã Nguy n Lâm b trúng đ n ch t. Gi c Pháp b t đ c ông trong lúc ông đang b tr ng th ng. Đ c lính Pháp c u ch a nh ng ông đã t ch i. Sau đó ông v t b c băng bó thu c men, nh n ăn cho đ n 1 tháng sau thì ch t (ngày 20 tháng 12 năm 1873).”

Bài h c trung dng c a T ng đ c Hà N i Nguy n Tri Ph ng tôi đã đ c h c qua l ch s nh ng năm cu i c a b c ti u h c v n còn vng v ng bên tai và câu nói c a Nguy n Tri Ph ng tr c khi ch t v n làm tôi bùi ngùi :

“Bây gi n u ta ch g ng lây l t mà s ng hèn; sao b ng thung dung ch t vì đ i nghĩa...”

Nh ng mà bây gi nh k thu t tin h c ti n b , tôi có c h i đ c thêm m t s tài li u b tíc đã đ c ghi chép l i trên gi y tr ng m c đen, tôi m i hi u bi t thêm, qua nhi u chi ti t rõ ràng h n, v vi c m t Hà N i c a Nguy n Tri Ph ng trong ngày 20 tháng 11 năm 1873.

Trong cu n “Hà N i giai đ n 1873-1888” vi t vào kho ng đ u th k 20 c a s gia André Masson đã có công b nguyên văn báo cáo c a Francis Garnier g i cho Th ng Đ c Nam K kèm theo các chi ti t cu c t n công Hà N i do chính Garnier ch huy nh sau :

(đ an trích d ch ra Vi t ng b i L u Đình Tuân)

“... Năm gi r i sáng toán th nh t g m 30 th y binh và m t kh u pháo 4 do trung úy h i quân Bain de Coquerier ch huy r i tr i đ vào v trí tr c c a Tây nam thành. 5 gi 45 phút, toán th hai g m 30 pháo th h i quân do ông Trentinian ch huy lên đ ng đ n C a Đông Nam .

R i ông Esmez khi đó cũng đ n 30 th y binh và 3 kh u pháo 4 cũng t n v h i quân. Theo sau ông ta có m t đ i đ b g m 20 th y binh. Ngoài sông H ng, các pháo h m Scorpion và Espignole chu n b b n phá...

Đúng 6 gi sáng, tôi đ n đ u đ n v đ t chân lên c u lũy bán nguy t Đông Nam . Ti ng súng tr ng (mousqueton) c a ông Bain n bên trái tôi cùng nh ng qu đ n đ u tiên c a pháo thuy n ngoài sông H ng b n th ng vào thành.

Quân đ ch hoàn toàn b t ng . B nh u đ t t n công đ n đ p, h không bi t đ i m nào là đ i m th c s b t n công. Chúng tôi gi i t a c u kh i nh ng t m chông b a b i kh p n i mà không s đ n b n.

Khi các pháo thủ An Nam trên thành lũy vào đc c v trí thì chúng tôi đã n đ c sát t ng công s . Nh ng ng i phòng thủ ch còn cách ném đá xu ng.

Chúng tôi dùng rìu búa nh ng không phá đ c c a thành. Tôi bèn cho đ t kh u đ i bác trên c u và ba phát đ n liên tiế p đã m đ ng cho chúng tôi. Ngay p t c ông Trentinitan và toán b binh c a h i quân lao vào bên trong công s góc. T i đây quân phòng thủ không n đ c ph i ch y lên th m đ t chân thành.

Làn h a l c mãnh lĩ t c a chúng tôi h ng vào nh ng ng i trên m t lũy và làm th t b i ý đ nh c a các pháo thủ đ ch nh u n đ nh chữa pháo v phía chúng tôi.

... Trong th i gian trên, ông Esmez cho pháo chi m v trí trên c u và b n th ng cánh c ng trong t ng rào rào c a đá t trên lũy ném xu ng. Chi c c a v ng ch c này ch ng đ khá lâu. Khi m đ c l i vào, tôi lao vào vòm c ng cùng v i m y ng i lính theo sau, và ngay t c kh c nh n ra tr c m t mình m y ng i đang c m l ng che cho m t v quan đang ch huy phòng thủ .

Tôi cũng b t ng khi nh n ra v quan này chính là t ng Nguy n Tri Ph ng. S ng u nhiên khi n v trí ch huy c a ông ta l i chính c a tôi ph i t n công! M t cu c đ ng đ ng n b ng súng l c đã gi i quy t hoàn toàn khu v c phía c ng. Lính An Nam ch y t tán.

M t lúc sau ông Esmez cho tung bay trên đ nh c t c lá c ba màu c a Pháp đ ng th i cũng là tín hi u quy c đ các pháo h m ngoài sông ng ng b n phá. Lúc đó là 6 gi 55 phút. Vài phút sau c Pháp bay trên nă m c a thành. Chúng tôi không có ngu i nào b th ng...”

(ng ng trích)

Ngoài ra có thêm m t s chi tiế t l ch s quan tr ng khác đ c André Masson ghi l i là ngay khi Francis Garnier ra đ n Hà N i ngày 16 tháng 11 năm 1873, h n t ti n tuyên b m c a sông H ng đ t u buôn ngo i qu c (ph n l n là ng i Pháp) t do chuyên ch hàng hóa, buôn bán; và h n t thi t l p thu quan m i. Sáng ngày 19 tháng 11 năm 1873 Garnier đ a t i h u th bu c Nguy n Tri Ph ng ph i gi i giáp, buông súng giao thành cho h n... không c n ch đ n s tr l i c a Nguy n Tri Ph ng, r ng ngày 20 tháng 11 năm 1873 h n ra l nh n súng t n công Hà n i nh b n báo cáo c a h n đã ghi t trên.

Chi n tranh nào cũng v y, th ng hay b i, có k th ng ng i thua là chuy n ph i có. Nh ng bài h c Nguy n Tri Ph ng m t Hà N i xem l i cho k ; tôi th y là m t m i nh c l n c a dân t c r t khó nu t... và s “can đ m b t khu t” c a Nguy n Tri Ph ng t t có nhi u câu h i h n là câu tr l i.

V n đ t ng quan l c l ng ph i là m t v n đ l n c a chi n tranh c n đ i. Mu n t n công m t v trí có phòng thủ c a đ ch (đ n, lũy, thành trì, tuy n phòng thủ ...) l c l ng t n c ng ít nh t ph i đồng và h a l c m nh g p 3 l n l c l ng phòng thủ (con s hoàn h o là m nh g p 10 l n). Nguy n Tri Ph ng lúc đó có đ i tay 7000 quân chính quy võ trang t ki m, th ng, cung n đ n c súng c m tay và th n công (ch không ph i là t m vòng v t nh n theo ki u du kích xâ! Nên nh là lúc Nguy n Hu đánh Tôn Sĩ Ngh t Thăng long, quân Tây S n đã đ b n

Ngàn năm Thăng Long...

Tác Giả: Trn Văn Giang
Thứ Ba, 27 Tháng 4 Năm 2010 06:11

súng nhò mòa rào đò n nò i mà khói súng bay mù mọt làm áo giáp còa Nguyò n Huò biò n tò mòa u vàng thành mòa u xám đen!)

Ngoài ra Nguyò n Tri Phò ng đã nhò n tòi hò u thò còa Garnier trò c mọt ngày bò tòn công thì không thò nói bò “đánh úp” đò c. Lò c lò ng tòn công thành Hà Nò i còa Garnier chò có vòn vòn n 110 lính thò y (lò i TQLC ngày nay) trang bò súng “mút-cà-tông,” 4 khò u pháo và 2 chiò n thuyò n (tôi đã làm mọt bài toán cò ng tòn kò t tò bòn báo cáo còa Garnier ghi ò trên). Vào năm 1873 súng “mút-cà-tàng” (quí vò xem trong viò n bò o tàng hò c phim ci-nê lò i “David Crockett” còa Mò thì rõ hòn) và đò i bác thò n công đò u là lò i vũ khí nò p thuò c súng và đò n viên bi tò đò ng mũi vào (rò i lò y cây sò t thò t lia lò a vào tò mũi súng cho chò t). Tính trung bình cò 10 phút mòi bòn đò c 1 viên chò không phò i là M16 hay AK47 nhò bậy giò mà quân Tây cò quò t lia lò a đầu (!) Vò y mà chò trong vòng có 70 phút đò ng hò (phát súng đò u tiên còa quân Tây bòn lúc 5 giò 45 sáng ; đò n 6 giò 55 sáng Garnier đã hoàn toàn chiò m xong Hà Nò i) Garnier đã bò t sò ng đò c Nguyò n Tri Phò ng rò i (?) Quân nhà Nguyò n đánh quân Tây Sòn lúc trò c mòn nh giò i lò m cò mà ! Sao bậy quân Nhà Nguyò n giò đánh Tây cái kiò u gì vò y hò trò i? Nguyò n Tri Phò ng nò u chò y thoát khò i tròn thò t thò Hà Nò i này có lò sò bò giáng chò c và đò a ra tòa án quân sò mọt tròn là đàng khác???

Chò n Thăng Long là kinh đô trên 1000 năm rò i mà dân trí, văn minh còa dân Viò t vòn đò i sò so vò i các dân tò c khác ò Đông Nam Á châu (chòa nói đò n các dân tò c khác văn minh hòn ò Âu châu và Mò châu) thì vinh quang chò nào? Tính sò lò i sau 1000 năm dân Viò t ta chò có mọt cái may mòn là chòa bò đò ng hóa thành ngò ò i Tò u (Trung Hoa) hay Chàm (Chiêm Thành). Thành ra “Ngàn Năm” hay “Ngàn Lò Mọt Năm” hay “Mọt Vòn Năm” Thăng Long cũng không có nghĩa gì nò u nhìn vào hiò n tình đò t nò c và và sò ò m no còa dân tò c - Năm 2010 mà lò i tò c quân bình tính trên đò u ngò ò i (Income Per Capita) vòn đò ò i “Mọt Ngàn” đô la... chòa nói đò n các diò n biò n quân sò ò Thăng Long qua lò ch sò trong “Mọt Ngàn” năm qua nhò tôi vò a liò t kê ò trên.

Sò dĩ cò ng sòn cò n phò i làm to chuyò n “Ngàn Năm Thăng Long” bò i vì Hà Nò i có 3 đò u ò n còa cò ng sòn:

- Bòn tuyên ngôn đò c lò p mà HCM đò c tai quò ng trò ng Ba Đình Hà Nò i sau khi Viò t minh cò ò p chính quyò n và lò ng gò t, thò tiêu tò t cò các đò ng pháí hò p tác cho sò thành công còa cò ng sòn năm 1945.
- Hà Nò i đò c chính quyò n cò ng sòn chò n là thò đô nò c Viò t Nam Dân Chò Cò ng Hòa và sau đó còa nò c Cò ng Hòa Xã Hò i Chò Nghĩa Viò t Nam.
- Và quan trọng hòn hò t là Hà Nò i hiò n vòn còn có “lăng” giò xác chò t còa HCM.

Cái xác này đang thò i đò n mò c đò hò t thuò c chòa... Khoa hò c gia Trung Quò c đò c đò ng ta mòi đò n Hà Nò i đò “bò o quò n” xác HCM cũng đã chào thua rò i... Theo tôi, còn mọt lý do rò t quan trò ng khác mà chính quyò n Hà Nò i đò nh tò chò c ngày “Ngàn Năm Thăng Long” kò này là đò đò ng cò ng sòn Viò t Nam có đò p trò lò đò ng cò ng sòn Trung Quò c đã bao bò c đò ng ta suò t bao năm qua. Đây là đò p “Ngàn Năm” đò mòi con cháu Mã Viò n và Cao Biò n sang nò c ta đi tìm lò i và đánh bóng cái “đò ng trò chiò t” Mã Viò n đã trò ng ò Viò t Nam thuò xa xò a; đò ng thò i tu

Ngàn năm Thăng Long...

Tác Giả: Trán Văn Giang

Thứ Ba, 27 Tháng 4 Năm 2010 06:11

bäi vài trăm cái “giäng khäi” mà Cao biän đã cho đào chung quanh Thăng Long đä chän khí huyät cäa Viät Nam cũng ä thuä xa xäa ...

Who know???